

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/35/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114227274
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4114227274.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bzdúška a členov senátu JUDr. Romana Greguša a JUDr. Martiny Balegovej, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., o zaplatenie sumy vo výške 10.543,92 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 17C/86/2016 - 61 zo dňa 12.04.2017 v časti zamietnutia žaloby a trov konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 17C/86/2016 - 61 zo dňa 12.04.2017 v napadnutej časti II. a III. výroku **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nitra napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 10.411,06 eura s príslušenstvom (I. výrok). Žalobu vo zvyšku zamietol (II. výrok). Žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 96 % (III. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa písomným podaním domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 10.543,92 eura, pričom svoje podanie oprel o skutočnosť, že strany sporu uzavreli dňa 03.03.2014 Úverovú zmluvu č. 108279, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 10.700,- eur. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj príslušenstvom bol žalovaný povinný splatiť do 15.03.2024.

Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, a preto bol listom zo dňa 15.08.2015 vyzvaný na predčasné splatenie poskytnutého úveru v lehote do 06.09.2014. Napriek výzve nebola pohľadávka žalobcu voči žalovanému uhradená.

3. Z vykonaného dokazovania, ako aj z oboznámených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že žalobca so žalovaným uzavreli dňa 03.03.2014 zmluvu o úvere, na základe predmetnej zmluvy žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 10.700,- eur.

Poskytnutý úver mal žalovaný splácať v 120 mesačných splátkach vo výške 141,65 eura vždy do 15. deň v mesiaci, s konečnou splatnosťou úveru do 15.03.2024.

Žalovaný sa zaviazal v predmetnej zmluve uhradiť aj poistenie vo výške 3,47 %. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť na základe predmetnej zmluvy predstavovala výšku 17.533,- eur.

Predmetnú zmluvu je však potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, pretože je typickou tzv. formulárovou zmluvou a na daný vzťah okrem ustanovení zák. č. 129/2010 Z. z. je potrebné aplikovať aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Podľa tvrdenia žalobcu žalovanému boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 10.700, čo vyplýva z podanej žaloby žalobcom predloženého výpisu z účtu žalovaného.

Z poskytnutého úveru žalovaný uhradil len čiastku vo výške 288,94 eura, čiže z jeho strany došlo k porušeniu povinnosti vyplývajúcej z uzavretej zmluvy.

Zo žalobcom predloženého výpisu úverového účtu žalovaného bolo zistené, že každá splátka pozostávala z istiny, úrokov a poistenia vo výške 3,84 eura.

4. Z predložených listín vyplýva, že žalobca a žalovaný uzavreli zmluvu o úvere, ktorá obsahuje nesprávny údaj o celkovej čiastke, ktorú musí žalovaný zaplatiť, pretože do tejto čiastky majú podľa § 2 písmeno g) zákona č. 129/2010 Z. z. patriť aj náklady na poistné a doplnkové služby a žalobca nepreukázal, že žalovaný nemusel poistnú zmluvu uzavrieť, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok, od čoho sa odvíja aj nesprávne vypočítaná RPMN.

Súd mal za preukázané, že do výšky RPMN nie sú zahrnuté všetky náklady, ktoré ustanovuje zákon.

Žalovaný svojim podpisom vyhlásil, že sa oboznámil so zmluvou a súhlasí s celou Poistnou zmluvou vrátane Všeobecných poistných podmienok, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou a ktoré mu boli odovzdané pred uzatvorením Úverovej zmluvy a v plnom rozsahu prijíma všetky povinnosti a práva, ktoré mu z uvedených dokumentov vyplývajú a zaväzuje sa ich dodržiavať.

Taktiež vyhlásil, že spĺňa podmienky poistenia schopnosti splácať Úver a pristupuje týmto k poistnej zmluve uzatvorenej medzi Bankou a poisťovňou a súhlasí s poistením v rozsahu súboru uvedeného v bode 1.2. za podmienok ďalej uvedených v Úverovej zmluve a poistnej zmluve.

Z predloženej zmluvy bolo zistené, že žalovaný si vybral základný súbor poistenia Súbor A.

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že spotrebiteľ nemal možnosť rozhodnúť sa, či využije službu poistenia alebo nie, ale podpisom zmluvy o úvere mu bolo poistenie prostredníctvom úverovej zmluvy v časti bod 1. A bod 3.3.8 a 3.9. nanútené, čo vyplýva zo samotného znenia bodu 1. časť 1.2, v ktorom je vo vopred naformulovanom texte, ktorý spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsiahnuté vyhlásenie spotrebiteľa, že sa oboznámil s rámcovými zmluvami o poistení a svojim podpisom zmluvy o úvere vyjadruje súhlas s poistením v rozsahu, ktorý si vybral.

Spotrebiteľ nemal možnosť vylúčiť účinky zmluvy v časti upravujúcej poistenie, ale naopak, ak chcel získať úver, musel zmluvu ako celok prijať, možno dospieť k záveru, že poistenie (vzhľadom na jeho formuláciu v zmluve o úvere) bolo podmienkou poskytnutia úveru. Ak by totižto chcel spotrebiteľ poistenie odmietnuť, musel by odmietnuť zmluvu ako celok. Spotrebiteľ teda nemal možnosť rozhodnúť sa, či poistenie ako doplnkový produkt využije alebo nie, ale mohol si už len vybrať konkrétny súbor poistenia. Podľa názoru súdu je neprípustné, aby spotrebiteľ ako slabšia a menej informovaná zmluvná strana, ak nechce byť viazaný určitými zmluvnými podmienkami, musel vyvinúť ďalšiu aktivitu v podobe úkonov smerujúcich k ukončeniu poistenia.

Zo strany žalobcu, ako aj z obsahu zmluvy nevyplýva a v konaní nebolo preukázané, že by poskytnutie poistenia ako doplnkovej služby nebolo podmienkou pre získanie spotrebiteľského úveru, lebo v uvedenej mesačnej splátke vo výške 114,65 eura bolo zistené, že každá splátka pozostávala z istiny, úrokov a poistenia vo výške 3,47 eura, čiže je tam zahrnutý a skrytý aj poplatok za poistenie vo výške 3,84 eura, a z toho dôvodu, poplatok za poistenie mal byť zahrnutý do celkových nákladov úveru (Krajský súd Banská Bystrica č. k. 18 Co 100/2016, Krajský súd Prešov, č. k. 20Co 80/2016, zo dňa 27.04.2017). Vzhľadom na vyššie uvedené súd má za to, že uzatvorenie poistenia bolo podmienkou pre získanie úveru, a preto v zmysle ust. § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. náklady súvisiace s poistením mali byť zahrnuté do výšky RPMN.

Tým, že sa tak nestalo, je RPMN v zmluve o úvere uvedená v nesprávnej výške. Uvedenie nesprávnej výšky RPMN má rovnaké následky, ako keby RPMN nebola uvedená vôbec - ani v jednom prípade spotrebiteľ nepozná skutočnú výšku RPMN, v dôsledku čoho si nemôže spraviť obraz o celkovej cene úveru a nemôže posúdiť, nakoľko je úver pre neho výhodný.

Preto tak neuvedenie RPMN, ako aj jej uvedenie v nesprávnej výške má za následok to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 odsek 2 zákona č. 129/2010 Z. z., z čoho vyplýva, že žalobca nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru, poplatkov za upomienky a ani žiadnych iných poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutého úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného.

5. V spore bolo preukázané, že žalobca si splnil svoje povinnosti zo zmluvného vzťahu so žalovaným, ktorému poskytol úver 10.700,- eur a aj to, že žalovaný si svoje povinnosti v celom rozsahu nesplnil, a preto súd rozhodol, že žalovaný je povinný vrátiť žalobcovi, zostatok nesplateného úveru vo výške 10.411,06 eura (10.700,- - 288,94 = 10.411,06) do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu spolu s uplatnenými úrokmi, poplatkami ako nedôvodnú zamietol.

6. Žalovaný si svoje povinnosti zo zmluvy riadne a včas nesplnil a dostal sa s nezaplatením jednej splátky do omeškania dlhšieho ako tri mesiace, priznal súd žalobcovi nárok na úroky z omeškania z celej dlžnej sumy výške 796,92 eura počnúc od 16.05.2015, vo výške 5,05 % ročne v súlade so žalobou a vo zvyšku uplatnenia úrokov z omeškania žalobu zamietol.

7. Z právneho hľadiska súd vec posúdil podľa § 2, § 9, § 11 z. č. 129/2010 Z. z. a § 52 - 54 Obč. zák.

8. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 CSP.

9. Proti tomuto rozsudku v časti zamietnutia žaloby podal žalobca odvolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a odňatia žalobcovi možnosť konať pred súdom. Podľa žalobcu nie je dôvod na vyhlásenie úveru za bezúročný a bez poplatkov. Súbor poistenia si dobrovoľne zvolil sám žalovaný, a to ešte pred uzatvorením zmluvného vzťahu. Poukazoval na bod 1.2 Zmluvy, z ktorého je zrejmé, že celkovú čiastku RPMN tvoria o. i. aj náklady klienta súvisiace s úverom. Ak podľa súdu išlo zo strany žalobcu o neúplné podanie, mal žalobcu postupom podľa § 129 ods. 1 CSP vyzvať na doplnenie podania. Keďže tak súd neurobil, odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Žalobca ďalej poznamenal, že neeviduje vyjadrenie žalovaného, ktorým by spochybňoval poistenie úveru ako jednu z podmienok jeho poskytnutia, a teda toto tvrdenie počas sporu nebolo medzi stranami sporné. Žiadal preto rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

10. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

11. Podľa § 470 ods. 1 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, t. j. pred 01.07.2016 (konanie vo veci začaté dňa 17.09.2014).

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku vopred oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu (§ 219 ods. 3 CSP). Rozsudok bol vyhlásený dňa 22.01.2019.

15. Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, riadne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov.

16. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že žalobca v odvolaní zavádza, pokiaľ tvrdí, že poplatok za poistenie je zahrnutý v údají o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a že poistné bolo zahrnuté do RPMN, ktorá je teda uvedená v správnej výške. Z úverovej zmluvy totiž podľa výpočtu žalobcu vyplýva, že úver bol poskytnutý v sume 10.700,- eur a celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť (súčet výšky úveru a celkových nákladov klienta spojených s úverom) je 17.533,- eur. Túto sumu však tvorí súčin výšky anuitnej splátky vo výške 141,65 eura mesačne x 120 splátok, t. j. 16.998,- eur + 535,- eur poplatok za poskytnutie úveru = 17.533,- eur. Pokiaľ by poplatok za poistenie 3,47 mesačne x 120 splátok = 416,40 eura bol premietnutý (započítaný) do celkovej čiastky, ktorú musí klient zaplatiť, tak by túto celkovú čiastku predstavovala suma 17.949,40 eura a nie suma 17.533,- eur, ako je žalobcom uvedené v bode 1.2 úverovej zmluvy. Z uvedeného vyplýva, že následne by bola i iná (väčšia) výška RPMN, ako vypočítal žalobca v úverovej zmluve, čo má za následok, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ako to správne uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku.

17. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s právnym názorom žalobcu vysloveným v odvolaní, že v prípadoch neúplných podaní ho mal súd prvej inštancie vyzvať na jeho doplnenie v zmysle § 129 CSP. Podľa názoru odvolacieho súdu neoznačenie dôkazov, resp. ich nesprávne označenie nie je vadou žaloby, ktorá sa odstraňuje postupom podľa § 129 CSP. Z tohto dôvodu nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom.

18. V intenciách vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vo výroku vecne správny potvrdil.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému ich však nepriznal, pretože mu nevznikli.

20. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).